

שколоּה מצוֹת צִיצִית בְּנֶגֶד בְּלֵםְצָוֹת

יהודי להיות דבוק בהש"ת, שכל זמן שהחבל הזה בידך יש לך חיים. וביותר צ"ב מה שאמרו חז"ל (ספר) כל המקדים מצוות ציצית כאילו קיים כל התורה כולה, שנאמר וראיתם אותו וכורתם את כל מצוות ה'. כמו שפרש רשי, שמנין גימטריא של ציצית, תר' עם הח' חוטים וה' קשרים עליה תרי"ג. וכן אמרים קודם עטיפת ציצית, הריני מתעטף גופי בצדית בן תחתוף נשמתי ורמ"ח אבריו ושם"ה גידי באור הצדית העולה תרי"ג, היינו שאר הצדית מקיים את כל האדם רמ"ח אבריו ושם"ה גידי. ובגמ' שם במנחות איתא, שcolaּה מצוות ציצית בוגר כל תרי"ג המצויות. ואנמנן מצינו עוד מצוות שנאמר עליהם כן, ממשאחו"ל (שםו"ר כה, יב) שcolaּה שבת בוגר כל תרי"ג מצוות, וכמש"כ הרמב"ם (פ"ג מהל' תית' על מצוות תלמוד תורה שהיא שcolaּה בוגר כל תרי"ג מצוות, אכן במצוות אלו ביארנו עניינים ע"פ מד"א בספה"ק שתרי"ג מצוות מהה תרי"ג עיטין למצאות וכו' תדבק, תרי"ג עצות שבאמצעותן יכול בשור ודם להתעלות למדרגה העליונה של דבקות בה'. ולפיכך שcolaּה שבת בוגר כל המצאות כי כל מהות השבת היא דבקות בהש"ת, כמד"כ ברית עולם בין בני ישראל אותן היא לעולם, וכתיב אם תשיב משבת רגליך וגנו' אז תתענג על ה', ולפיכך שcolaּה היא בוגר כל תרי"ג מצוות כי שבת הוא יום הדביקות של ישראל בהש"ת. וכן מצוות תלמוד תורה, ממשאחו"ל (שבת קה). אנכ"י נוטרין א'א נ'Psi כתיבת 'הבית, והבי' בזה ע"ד מד"א דנפש הצדיק עטופ בדיבורו, כך בכינול אצל הקב"ה בתורה הקדושה, וע"י לימוד התורה שבה אני נפשי כתיבת הבית מתדבק יהודי בהש"ת, וכדיaitא בזוה"ק (ח'ג עג). קודsha בריך הוא אוריתא ויישראלי כויהו זה, שאורייתא דיא בתי' ו' החיבור בין קוב"ה ויישראלי, וע"כ שcolaּה מצוות תלמוד תורה בוגר כל המצאות כי היא מביאה לדבקות בה'. אך לגבי מצוות ציצית צ"ב بما גדור ענינה כ"כ שהיא שcolaּה בוגר כל תרי"ג המצאות.

ויל' הענין ע"פ מש"כ האור החים הק' בפרשה זו, דעתין הצדית הוא ממש"כ התוס' במנחות (מג:

א.

ויאמר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית וגו', וראיתם אותו וכורתם את כל מצוות ה', ועשיתם אותו ולא תתורו אחריו לבבכם ואחרי עיניכם, למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלקיכם. הנה במצוות ציצית מצינו עניינים מיוחדים שאינם בשאר המצאות. ראשית הענין הסגוליל של וראיתם אותו וכורתם את כל מצוות ה', למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי, וכמעשה דאיתא בgmt. (מנחות מד.) באדם אחד שהיה והיר במצוות ציצית, ופ"א באה לידו עכירה החמורה ביותר, וכאשר כבר עמד ממש לחטא באו ד' ציציותו וטפחו לו על פניו ועיין ניצל, וצ"ב עניינו. וכן יש להבין אומרו והייתם קדושים לאלקיכם, שמצוות ציצית מביאה יהודי לוהיitem קדושים, הרי עניין קדוש הוא ממשאחו"ל (ויק"ר כד,ו) כל הפרושים מן הערים נקרא קדוש, ומה השיקות של מצוות ציצית במיחזור לוהיitem קדושים. וכదמםע במעשה הננו' שבunningים אחרים היה אדם פשוט ורך במצוות ציצית היה זהיר, ומכוtha באו ד' ציציותו וטפחו על פניו והצילו מה העכירה. שלא מצינו עוד בכל התורה כולה מצואה כזו את המסוגלת כ"כ להנצל מן העכירה. ובספר איッא עה"פ והייתם קדושים לאלקיכם, מגיד שהצדיק מוסיפה קדושה לישראל. וכל זה טעם באוי, מה המעלה המיוחדת בצדיק יותר מאשר כל המצאות שمسוגלת להזכיר את כל המצאות ולעשותן, לשמר מעבירה ולחותopic קדושה.

ובמדרשו בענינו (במד"ר יז,ו) איתא, משל אחד שהיה מושלך לתוכ המים, והושיט לו הקברנית את החבל ו אמר לו תפוש חבל זה בידך ועל תניחתו שם תניחתו אין לך חיים, אף כך אמר להם הקב"ה לישראל כל זמן שאתה מזובקין במצוות ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום. ומשמע מדברי המדרש שהביא משל זה על פרשת ציצית דוקא, שמצוות ציצית במיחזור היא החבל המקשר

וישראל. ומכאן העניין הסגולי שיש במצוות ציצית, למען תזכרו ולא תתורו, וכਮעשה שבאו הציציות וטפחו לו וכו', לפי שציצית היא החותם בין הקב"ה ויהודי.

ועפ"ז י"ל את העניין המיווד שיש במצוות ציצית שצירק להתעטף בטלית בעטיפה גמורה, וכן נסח הברכה הוא אקב"ז להתעטף בציצית, שכורה הרוי המצואה היא ריק גדים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך ומה עניין העטיפה. אכן עניין העטיפה הוא שיתעטף כלו ויקיף את עצמו בצדית, לשעבד זהה את כל רמ"ח האברים ושת"ה הגידים להשיית. וע"ד שמצוינו במצוות תפילין, שהוא כנגד הלב לשעבד זהה תאות ומחשבות לבנו לעובדו ית"ש, וכן גדר המה לשעבד את המת, אשר מה והלב הם שני האברים המרכזיים שבאדם שע"י התפילין משעבדם יהודי להשיית, עד"ז במצוות ציצית עיקר המצואה היא להתעטף בצדית,ינו שיקיף את כל גופו סיבב סכיב בחותמו של הקב"ה וישעבד זהה את כל תרי"ג אבריו וגידייו להשיית. והוא פ"י שcola מצות ציצית כנגד כל תרי"ג מצות, כי תרי"ג מצות מהה כנגד תרי"ג האברים והגידים, ובמצוות ציצית יש את סגולת כל תרי"ג המצאות לשעבד את כל תרי"ג האברים והגידים להשיית.

ומהאי טעמא איתא מהאר"י ה' שיש לבוש טלית קטן אף בלילה בזמן השינה שהוא זמן פטור, ומוכיח זאת ממשאחו"ל שם במנחות שכשנכנס דוד המלך לבית המרחץ ראה שהוא ערום מן המצאות, ומכאן שבלילה היהת לו מצוה והוא מצות ציצית שהיה לבוש בה גם בלילה, והטעם זה מפני שהציצית היא החותם של הקב"ה, והחותם צריך להיות על יתוד ביום ובלילה. וזה מ"א בספר שמצוות ציצית מוסיפה קדושה על ישראל,ינו ג"כ מפני שמצוות ציצית עוטפת את כל גופו של יהודי, וכן אשר קדשנו במצוותו וצונו להתעטף בצדית, שבעתיפתתה משעבד יהודי את כל רמ"ח אבריו ושת"ה גידייו להשיית, ע"כ היא מוסיפה קדושה על ישראל במדה יתרה על כל שאר המצאות.

ד"ה חותם שלך מדמים בגם' ציצית לחותם, שהציצית הוא כחותם שעושים לעבדים, שמעיד על ישראל שהם עבדי הקב"ה. ועפ"ז מבאר מדוע מצות ציצית היא דока ארבע כנפות ולא בשלש, כי לצד שהציצית הוא סימן העבדות יכו' שהיה הסימן מודיעו מייהו האדון, כי ימצא ג"כ דבר זה במלך ארץ שכל אחד יעשה מין סימן אחד לעבדיו וניכר הסימן של כל אחד, כמו כן גור ה' שנעשה סימן עבדותנו לה' רק בטלית בת ד' כנפות, לרמזו כי מלכנו הוא הבורא ארבע קצוות העולם ושליט עליו, ואם אין הטלית בת ד' כנפות אבדה הכוונה הזאת ואין לעשות בה ציצית. ונמצא עפדה"ק למצות ציצית היא החותמו של הקב"ה מב' צדדים, שהיא חותמו של מלך שנתן הקב"ה ליהודי להעיר עליו שהוא עבד המלך, ומהידך ישראל מעידים בה שהקב"ה הוא בורא ד' קצוות העולם ושליט עליהם. ויש להסביר שהוא מפורסם במה שהציצית מכונה כנגד ה' אח"ד, הטלית עצמה היא כנגד א' דאחד, ושמונת החותמים כנגד ח', וארבע כנפות כנגד ד', ומפני הכריכות הוא ל"ט גימ' דהויה אח"ד. והקשר עליון שהוא מדורייתא מרמזו שהציצית היא הקשר בין הקב"ה וישראל, שהיא חותמו של הקב"ה מצד הקב"ה ומצד ישראל.

ועפ' האמור י"ל עניין דברי המדרש כל זמן שתאטם מדובקים במצוות ואתם הדבקים בה' אלקיים חיים כולכם היום, שאמנם דברי המדרש אמרורים על כל המצאות, אך מראמו זו את לגבי מצות ציצית ממשמע שהוא אמר במיוחד על ציצית, לכל זמן שהחבל הזה בידך יש לך חיים, שהוא כאמור היהות וציצית היא חותמו של הקב"ה והקשר העליון דאוריתא הוא הקשר שבין הקב"ה וישראל, ע"כ כל זמן שהחבל הזה בידך, הינו הציצית גופה שהוא לך חיים ואתם הדבקים בה' אלקיים חיים כולכם היום.

וזהו מה שאמרו שcola מצות ציצית כנגד כל תרי"ג המצאות, כי במצוות ציצית יש עניין מיוחד שאיןו בכלל המצאות, שהיא החותם והקשר בין קוב"ה

זה. ואם אמרו חוץ' על פגמים אלו שעין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, הינו שכasher אדם חותא, בתאים אלו הר'ז' מזכיר את כל תרי"ג אבריו וגידיו, התחלה היא מעין רואה השיך למוח, ואח"כ הלב חומד וכלי המעשה גומרים, כמו כן לעומת זה היא מצות ציצית אשר מקיפה את כל קומת האדם ומקשת את כל אבריו, עדי והייתם קדושים לאלקיכם, והוא התקון לפגמים אלו של עין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים. וכך עיקר המצווה הוא עטיפה גמורה, כי מצות ציצית ענינה המוודה שמטהרת את כל האברים, והוא עניין העטיפה שהציצית תקיף את כל גופו של יהודי, החל מן הראש ומשם יורדת לכל הגוף, לקדש את כל קומתו והייתם קדושים לאלקיכם. עניין הקדושה מזכיר את כל קומת האדם, וכדכתיב ואתם תהיו לי מלכת כהנים וגוי קדוש, שככל מהותו יהיה קדוש, וזה ע"י מצות ציצית שהיא נגד כל האברים.

זה עניין אופן עטיפת הטלית, שצרכיים תחילתה להעתף בעטיפה גמורה על העינים כעטיפת היישמעאים, ולכארה הלא אין דרך לבישה בכך. אלא כי ראשית הפגם הוא בעינים, עין רואה, ע"כ גם התקון צריך להתחילה מן העינים, וכדכ' וראיתם אותו וגוי. וזה גם מה שאח'ז'ל ובאו ד' ציציותו וטפחו על פניו הינו מוקם הראייה שהתחלה החטא הוא מהעין רואה, והוא הכח של מצות ציצית שהיא שמירה ליהודי לקדש את כל אבריו והייתם קדושים לאלקיכם. וע"כ במצוה זו דיקא נאמר כל זמן שהחבל הזה בידך יש לך חיים, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, שמצוות ציצית היא החבל המקשר היהודי להשיות, כי שcolaה מצות ציצית נגד כל תרי"ג המצוות, שהיא מקיפה ועוטפת את כל גופו של היהודי על כל תרי"ג אבריו וגידיו ומטהרתו ומקדשתו בכל כולו להיות קדושים לאלקיכם, שזו הבדיקה בבחינתם. וזה הכח שננתן הקב"ה בבחין וזה לעומת זה, שיש היהודי יכול להשיג את המדרגה של לרוב העם וכו', ע"י הכח של מצות ציצית שמוסיפה קדושה לישראל, ובמביאה לו היהיותם קדושים לאלקיכם.

וזהו מה שאומרים בלחם ייחוד לפני עטיפת הטלית, ועל ידי מצות ציצית תנצל נפשי ורוחי ונשמתי ותפלתי מן החיצונים, שמצוות ציצית מיחודה בזה מפני שהיא חותמו של הקב"ה, וכל כוחות הסט"א בורחים ומסתלקים מפחד ה' ומהדר גאונו המתגלחה בצדיקות כאשר מקימים אותה בכוננה הרואיה, ועל ידה תנצל נפשו ורוחו ונשטו של יהודי שהוא שומרה עליה עליונה עליו מכח חותמו של מלך.

ב.

יש להוסיף בזה עוד דינה כתוב הרמב"ם (בסוף הל' איסו"ב), אין לך דבר בכל התורה יכולה שהוא קשה לרוב העם לפרש אלא מן העניות וכו', לפיכך ראוי לו לאדם לכוף יצורו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתרה ובמחשבה תורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן. וכן אין לך עוד דבר שמרחיק יהודי כל כך מהשי"ת בענינים אלו, כמו שמצוינו שהזיהירה התורה על זה הרבה מאד פעמים קדושים שהיו כי קדוש אני וכו', כי יהודי הבלא קדושה הריהו רחוק מהשי"ת ולא יכול להיות לו שיקות אליו ית'. וכיון שאין הקב"ה בא בטרונייא עם בריאותו, זה לעומת זה עשה אלקים את תרי"ג המצוות שניתנו לקדש את ישראל שיוכלו להיות קדושים. כמו שאומרים בברכת המצוות אשר קדשו במצוינו, שכל מצווה מכניתה קדושה ביהודי ומהו לו שמירה שיוכל להיות נשמר בקדושה. וזה עניין תרי"ג מצות, נגד תרי"ג אברי וגידי האדם, שכנגד כלاجر וגיד יש מצווה המקדשת אותו, שאין הקב"ה בא בטרונייא עם בריאותו וקדשו במצוינו. אכן מצווה ציצית שcolaה נגד כל תרי"ג מצות, כי היא מצווה הכללת את כל תרי"ג המצוות, וכן נגד כל תרי"ג האברים והגידים, שמטהרת כל גופו של יהודי ומכניתה קדושה בכלל. בכל מצווה יש עניין פרט וכת סגול'י מיוחד לקדש היהודי בפרט מסוים, ואילו הכח הסגול'י של מצווה ציצית הוא תיקון כללי שננתן הקב"ה לטהר כל האברים של היהודי בבחין וזה לעומת

פסוק זה לפרש ציצית, אלא כי מצות ציצית מסוגלת לאמונה פשוטה, וע"ז אמר אני ה' אליכם שהוא עניין אמונה פשוטה, אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, שבית יציאת מצרים היו ישראל במדרגה קטנה מאד ולא היה להם מאומה זולת אמונה פשוטה ומכך יצאו מצרים.

אלו הם הסגולות המיוחדות של מצות ציצית, ענייני קדושה ואמונה, ועוד"ז י"ל גם بما שאמרו חז"ל שcolaה שבת כנגד תריה"ג המצוות, כי גם הש"ק מביאה יהודית לקדושה, כמו"ד ויברך א' את יום השבעה ויקדש אותו, וככל' המכילתא (פר' תשא) שהשבת מוספת קדושה על ישראל. כל מצוה מכוננת רק כנגדابر פרטיו לקדשו, אבל השבת היא קדושה כוללת כנגד כל תריה"ג האברים ומקדשת את כל מציאותו של יהודי. וכן יש בש"ק את יסוד היסודות של יהודי, עניין האמונה פשוטה כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וגו', שזהו החבל המקשר בין יהודי להשיית שכל זמן שהחבל הזה בידך יש לך חיים.

וכאמור סגולתה של מצות ציצית שהיא שמירה ליהודי להגיע למדרגות הגביהות ביותר של והיותם קדושים לאליכם. וכך שהתורה תבלין ליצה"ר, כך נתן הקב"ה ליהודי את כה הציצית שיהודי נושא על עצמו ביום ובכילה ומגנוי ומציל עליו להיות נשמר בקדושה ובאמונה פשוטה, ור"ז המצווה הגביה ביותר השומרת על איש יהודי בכל המבצעים.

עוד עניין סגולי יש במצוות ציצית, ע"פ מה דאיתא בתורת אבות בשם מרן ה"ס מקסלונים זי"ע בכ"י דברי המדרש הנז' שכל זמן שהחבל הזה בידך יש לך חיים, ושicityתו במיעוד לציצית, שענינו ע"פ מד"א מהאר"י ה' שתכלת מורה על יראת שמיים, יראת הרוממות, כי תכלת דומה לרקע ורקע דומה לכasa הכבוד, ומREN זי"ע מוסיף על כך בחוטי הלבן שבציצית מורים על אמונה פשוטה, כגון לבן שהוא גוון פשוט הקולט את כל הגוונים, דהיסוד הראשו בעבודת ה' הוא אמונה וממנה מגיע יהודי לראות הרוממות, וע"ז נאמר כל זמן שהחבל הזה של אמונה בידך יש לך חיים. אמונה פשוטה היא היסוד והשורש של יהודי, כל המדרגות היותר גבוהות שהיהודים משיג באמונה הרי בשעת נסyon הוא נופל מהן, אבל מה שיהודי מקבל על עצמו אמונה פשוטה זה עומד לו בכל העתים, וזה יסוד העבודה ויסוד היהדות. וע"כ החבל המקשר יהודי להשיית הוא אמונה פשוטה הרמזה בחוטי הלבן שבציצית, שהיא היסוד של יהודי. וכמו שאמר הבעש"ט ה' שאחר כל ההשגות והמדרגות שלו הוא לוקח עצמו לאמונה פשוטה. וע"כ שcolaה מצות ציצית כנגד כל תריה"ג מצות, כי אמונה פשוטה היא כל התכליות והיא היסוד של יהודי שעל ידו הוא מחזק מעמד בכל המבצעים. וזהו מש"ג בהמשך הפרשה, אני ה' אליכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים וגו', שכלאו' מה שייך

ולא תתورو אחריו לבבכם

וסתרם ועבדתם אליהם אחרים, כלומר שלא תטעו בהרהור הלב. היינו שהתורה הזהירה פן יפתח לבבכם שאפלו על מחשבה בלבד עובר בלבד עלי"ת, ואף שאין לך עלי לעוא זה לפ"י שאין בו מעשה מ"מ עובר בלבד תעשה. ולhalbן כתוב הרמב"ם, ולא עבדת כוכבים בלבד הוא שאסור להפנות אחריה במחשבה, אלא כל מחשבה שהוא גורם לו לאדם לעקור עירך

וראייתם אותו זכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותן ולא תתورو אחריו לבבכם ואחרי עיניכם. ודרשו חז"ל (ברכות יב:) ולא תתورو אחריו לבבכם זו מינות, וכן הוא אומר נבל בלבד אין אלקים, ואחרי עיניכם זה הרהור עבירה. וכן כתוב הרמב"ם (פ"ב מהל' עכו"ם) שעלי מחשבת ע"ז עובר בלבד תעשה, שבענין זהה צוה ואמר השמרו לכם פן יפתח לבבכם